

Előfizetési ár	
Helyben, házhöz hordva:	
Égész évre	12 kor.
Fél évre	6 kor.
Hegyedévre	3 kor.
Vidékre, postán küldve:	
Égész évre	16 kor.
Fél évre	8 kor.
Hegyedévre	4 kor.

KECSKEMÉTI LAPOK

(KECSKEMÉTI FRISS UJSÁG)

FÜGGETLEN POLITIKAI NAPILAP.

Megjelen minden nap
hétfő és
Ünnepnapok nap kivételével.

A lap szerkesztői és anyagi
részére vonatkozó összes
dolgot a szerkesztőség és
kiadói hivatalba intézendők.

A szerkesztésért felelős: **Hollósy János.** Telefonszám: 141. Laptulajdonos: a Nyomdarészvénytársaság.

Hamburgtól — Kis-Ázsiáig.

Egy hét múlva újra megindul Nisen és Szófián át a budapest—konstantinápolyi vonat. Vagyis szabad lesz a vasuti ut egyfolytában Hamburgtól — Kis-Ázsiáig. Mit tehet ez ellen Lord Kitchener?

Hindenburg, a tettek beszéde közben, kétszer nyilatkozott szóban is erről a háborúról. Egyszer azt mondta: hogy ez a háboru az idegek háboruja. Másodszer azt mondta, hogy ez a háboru a vasutak háboruja. Mind a kétszer igaza volt. Igaza ugy is, hogy a vasut az idege a mai világnak. Igaza ugy is, hogy a vasutnak az válik urává, aki ura idegeinek. Igaza ugy is, hogy idegeink, kitartásunk, tervszerűségünk erejével ura lettünk a vasutnak. A vasutnak — ugy, mint Anglia a tengernek. Hamburgtól — Kis-Ázsiáig zavartalanul egy vasuti ut: ez olyan feltétlen uraságot jelenti a közép-európai kontinensnek, mint a Liverpool — Gibraltár — Malta — Port-Saidi ut a Földközi tengernek. Anglia, egyelőre és annyira, amennyire: ura a tengernek. De a szárazföldnek mostantól fogva mi vagyunk az urai. Valaha azt mondták, hogy Oroszország és Anglia sohasem ütközhetnek össze, mert az elefántnak nincs hol összetalálkoznia a cethallal. Mos: az elefánt most mi lettünk. S nekünk van hol összetalálkoznunk a cethallal — ez a különbség. Lord Kitchener nyilván erre a találkozásra készül, — ennek elébe vágni utazik le Délkeletre. Mit tehet ellene?

Egyfolytában való ut Hamburgtól Kis-Ázsiáig: ez azt jelenti, hogy ha akarjuk, egy belső vonal, egy belső harctér szárazföldön át és megzavarhatatlanul az Északi s a Keleti tenger partjától a Veres tengeréig. Ha visszaemlékszünk: mit jelentett az entente és óriás számbeli tulsulya ellen és a mi javunkra, hogy gyorsvonati idő alatt dobhattunk katonát Antwerpentől Varsóig: kiszámíthatja, mit jelent ez az eshetőség vagy négyezer kilométernyi átmérőn s megfelelő számú katonanyaggal. Most, mikor az entente kétharmada kimerült és megtört. Most, mikor a jó pozíciók a mieink. Most, mikor ekkora erőbeli növekedést és egységbeli és tervszerűségi tökéletességet akkor produkálunk, mikor ellenségeink minden egyes még egyelőre elmaradt kár körül (mert már csak ilyen hasznai és nyereségeik vannak) hajbakapnak egymással. Ők fogynak, mi gyarapszunk — s amellett ők megtépődnek, mialatt mi kiegészülünk. Abban a percben, amint mi száraz felől teljesen tudunk támadni és teljesen tudunk vé-

dekezni: hiába a tenger ura Anglia. S mint a huszárnak a sáncokba: ugy kell tengeri világhatalmának leszállania a hajóról s beállania a rögzös hadisorba.

Asquith eldicsekedett, hogy hitte volna-e valaki, hogy Anglia ekkora se-reget fog állítani?! Ó, Mr. Asquith: ez még semmi. De hitte volna-e Anglia, hogy ebben a háboruban nékie egy-felől a saját bőrében, másfelől a szárazföldön kell helyállania magáért? Hogy a háboru tartama, az idegek, a vasutak hatalma kibujtja végre a szeg-et a zsákból és a világtörténelem fen-ségesen igazat tesz s ezt a háborut

annak kell megvívnia, aki szerezte és kereste? Anglia Kitchener: legjobb és legnagyobb katonáját küldi le Délkeletre. Igaza van, nagyon is igaza van. De akármekkora katona Lord Kitchener: mit tehet a világtörténelem ellen? Mit jelent többet, bár Kitchener alatt is, a mi négyesszövetségünk összefogó terve és ereje számára egy bármekkora angol expedíció, mint jelentett például a szerb-montenegrói haderő, mely most vonaglik a sarkunk alatt? Az, hogy Hamburgtól Kis-Ázsiáig megnyílt a győzelem lehetősége, egyuttal jelzi is, hogy melyik részen lesz a győzelem!

A Szandzsákba szorítják vissza a szerbeket.

Öszeomlott olasz támadások.

Orosz áttörési kísérlet Cartorijsknál.

Budapest, november 11.

Szerb hadszíntér:

Kövess tábornok hadseregének magyar és osztrák csapatai Ivanjicától délnyugatra elfoglalták az erősen megszállott Okelista-magaslatot és Eldovistén, a Jolice Pianina déli nyulványán egy több egymásmögött fekvő lövészárkokból álló hadállást rohammal vettek be. Krajevótól délnyugatra német csapatok az Ibar mindkét partján nyomulnak elő. Krusevától délnyugatra elérték az Alexandrovác körüli területet. A bolgárok az ellenséget Nisnél és Alexinacnál a déli Morava balpartjára vetik vissza.

Orosz hadszíntér:

Kelet-Galiciában a Strypa-menti harc-vonalunk ellen intézett támadások balsikere óta újra csend uralkodik. Cartorijsktól nyugatra az oroszok egy áttörési kísérletét német és magyar-osztrák csapatok heves harcok közt húsították meg.

Olasz hadszíntér:

Az olasz tüzéség tegnap általában újra élénkebb tevékenységet fejtett ki. Az ellenségnek a Podgora-hadállás déli része, a Zagora, a plavai szakasz és a Col di Lana elleni támadásait visszavertük. Nabresinára ledobott repülőbombák több polgári állásu egyént, köztük egy asszonyt és három gyermeket öltek meg.

Höfer altábornagy,

a vezérkar főnökének helyettese.

Élénkség a riga—dünaburgi fronton.

Berlin, november 11.

Nyugati hadszíntér:

Lényeges esemény nem történt.

Keleti hadszíntér:

Hindenburg tábornagy hadcsoportja: Rigától nyugatra megállítottuk az oroszok Kemmer elleni előretörését. Jakobstádtól nyugatra támadásra induló jelentékeny ellenséges erőket visszavertünk. Egy tisztet és 117 főnyi legénységet fogtunk el. Dünaburg előtt az oroszok tegnap tüzéségük élénkebb tevékenységére szorítottak.

Lipót bajor herceg tábornagy hadcsoportja: Ujabb esemény nem történt.

Linsingen tábornok hadcsoportja: Az oroszok áttörési kísérletét Budkánál és Budkától északra (Cartorijsktól nyugatra) kelet-poroszsági, kurhesseni és osztrák-magyar ezredek megállították. Ellentámadásunk az ellenséget visszavettette állásaiba.

Balkáni hadszíntér:

Az üldözés mindenütt derekasan előre-halad. A kruseváci hadizsákmány, amint immár meg van állapítva, 103 csaknem általában modern ágyúból, nagymennyiségű löszerből és hadianyagból áll. Bojadieff tábornok hadserege 3300 szerb hadifogolyról 100 Nisben és 12 Leskovácban zsákmányolt ágyuról tesz jelentést.

A legfelsőbb hadvezetőség.

Ágyuharcok a Dardanelláknál.

Konstantinápoly, november 11.

Dardanella-front:

A főhadiszállás jelenti: A rendes tü-zérpárba tovább tart. Anaforta: Tüzérségünk nagy kaliberű ellenséges ágyukat az Ázmkdere torkolatánál és egy bombavető állást Mestantepénél elpusztított. Ari Burnu: A Sunghu-öbölnél gyalogsági és heves bombaharcok. Tüzérségünk hatásosan bombázott ellenséges lövészárkokat. Sed il Bahr: Az ellenséges tüzéség balszárnyunkon levő lövészárkaink ágyuzásával némi kárt okozott. Tüzérségünk hatásos tüzelést kezdett ellenséges katonákra, akik bombavető állások építésén dolgoztak. Az arcvonalon könnyű gyalogsági és élénkebb ágyútüz és bombavetés. Ellenséges hajók is beleszóltak a harcba, de hatást nem értek el.

Német tengeralattjárók bravurjai.

Berlin, november 11. A Wolff-ügynök-ség jelenit: Tengeralattjáróink november ötödikén a Finn-tengerből bejáratánál egy orosz aknakereső-osztag vezetőhajóját s november kilencedikén Dünkirchentől északra egy francia torpedónaszádót elsüllyesztettek. A tengerészeti vezérkar főnöke.

A nisi nagy hadizsákmány.

Szófia, november 11. Hivatalosan jelentik: A rendkívül elkeseredeti harcok után, amelyek köztünk és a kétségbeesett ellenség között 5-től 8-ig lefolytak, végleg meghódítottuk a Morava jobbpartját, valamint Razanj, Nis, Aleksinac, Leskovác és Vlasotince városokat és megkezdjük az átkelést a folyón. Az ellenséget nyugat felé üldözzük. A Nis környékén eddig számlált zsákmány a következő: 102 ágyu, 10.000 fogoly, 10 mozdony, egy léggömb, két radiotelegrafikus állomás és más hadianyag. Leskovácnál 24 mozdonyt, 54 személyvaggont, 234 tehervaggont zsákmányoltunk, a melyek különböző anyagokkal voltak megrakva, továbbá 82 olajtartálykocsit és 10 kocsit töltényel. A többi arcvonalról nincs jelenteni való.

Sokaljatók a jótékonykodást!?

A háborus idők a jótékonykodás jegyében folynak. Ez elhagyottak, a gyöngék, az elgyöngültek másokra vannak utalva. Ezért kell most oly sok cimen, oly sokféle adakozni. Ez ellen nemis zúgolódik a nagy átlag, főképp azok nem, kiknek hozzátartozói vannak a haretéren, s azok, kiknek maguknak sincs valami sok áldozni valójuk.

Mégis felvetjük a kérdést, hogy sokaljatók talán a jótékonykodást! Mert igen gyakran lehet hallani, hogy egyesek szinte haragra lobbannak, amiért kell adakozni ma a sebesülteknek, holnap az elesettek árváinak, délelőtti a hadbavonultaknak, délután azok hátramaradtjainak, egyik héten hősapkára, ha levetel ad fel, hadiségely jutalékra és így tovább.

Akik panaszoknak, azok rendszerint nem szegény emberek, hanem jobbra tehető, módos, nem egyszer nagy forgalommal, nagy tőkével rendelkező, a szegénységről, nyomorról, lemondásról, nélkülözésről, lelki-teszt fájdalomról mit sem tudó urak emberek. Akik meg sem érzékelik azt a keveset, amit anyagi helyzetükhöz képest tőlük a háborus jótékonykodás — kér. Furcsa dolog ez nagyon. Ezek a jó urak nagyon rövid eszűek, ha e jótékonykodás miatt zúgolódnak. Nem gondolnak arra, hogy ez tulajdonképp általuk élvezett sok, igen sok anyagi előnyért lenne csekélyke ellenérték. Nem gondolnak arra, hogy ezren és ezren szívesen áldoznának sokat, igen sokat, de nem tudnak, mert mindenüket elpusztította az ellenség. Nekik meg ép, sérteletlen minden földi javuk, mert honfitársaik, a harcoló katonák életükkel, vérük feláldozásával védelmezik azt, míg ők, az áldozni nem akarók, odahaza puha ágyban élvezik az anyagi jólétet s egyedül nagy gondjuk, hogy minél jobban ehessenek, ihassanak.

Kell, hogy elfussa a méreg az itélkező társadalom szívét, ilyeneket látva. S ezek még emelt fővel mennek nagyhangosan tiltakozva a jótékonykodás ellen! Mert nincs, aki ellenők érélyesen felszólalna. Ugyan ezért kár is lenne. Mert ezeknél az egoista gyomorbereknél az ilyen önértetre alapított korholásnak semmi haszna. Ezek csak akkor adnának bőségesen önszántukból, ha már közvetlen veszély fenyegetné javaikat, vagy ha attól függene, hogy kell-e nekik is fegyvert ragadni? Az első esetben már késő, a második esetre pedig nem jöhet a sor. Elő kell tehát venni a harmadik esetet!

Vagyis államhatalom utján kell őket kényszeríteni az adakozásra. Rendkívüli időket élünk, amikor mindnyájunk érdekében folyik a nagy, a dicső harc. Kell tehát, hogy mindnyájan áldozunk is megvédeünkért, ki-ki saját módja, anyagi helyzete, jövedelme szerint! Tessék tehát államilag szervezni a háborus jótékonykodást, mert ha az egyéni tetszésre s nem kényszerparagrafusra van alapítva az, ép azok bujnak ki alóla, akiket a háboru a legjobban védelmez, mert legtöbb megvédendő javuk, jövedelmük van!

A szerb népvándorlás.

A Szerbiából ideérkező menekülők között ignn érdekes ember az öreg Vajó Ivanovics, aki hazájában mint tolmács és nyelvmester működött. A mozgalmos háborus napokban hol a fronton, hol Nisben, majd Belgrádban tünt fel, mint a franciák és angolok tolmácsa és vezetője, de sűrűn megfordult Szalonikiben is, mint a szerb hatóságok megbízott ügyőke. A sokoldalú férfiú rémes napokat élt át és kétségtelen, hogy gyakran bepillantatható a nisi diplomatavilág kibebbrendűt kulisszatitkaiba is. Élményeiből ezeket mondta el a »National Zeitung« chiasoi levelezőjének:

— Orosz újságokban sokat olvastam az orosz menekülők szörnyű nyomoráról. De Oroszország területe rengeteg nagy, ott a menekülőknek legalább van helyük, ahonva menekülhetnek, A cár birodalmában mindig akad egy zug, ahol a szegények legszegényebbje is meghúzhatja magát, hogy ne pusztuljon el éhen s a hidegtől. De Szerbia kicsiny és mindennap kisebb lesz. Mindazok, akik nem harcolnak fegyverrel a kezökben, a még meg nem hódított területek felé tódulnak, mert csak igen kevesen akarnak az ellenség kezei közé jutni. Mikor Belgrád második eleste elkerülhetetlennek látszott, minden épkezláb lakos dél felé áramolt. És a vándorbotot ragadó szerbek áradata óráról-órára emelkedett. Mint a minden ellenállást megtörő lavina, a minden oldalról hajszolt szerbek még azokat is magukkal ragadták, akik eleinte nem szándékoztak elhagyni az ottani rögöt. Minden élő lény úgy tekintett Nisre, mint a menekülés szigetére. A néparadat visszatartathatatlannul hőmpölygött előre. A paraszt otthagya földjét, bár termését még korántsem takarította be. A malmoktól elrabolták készleteiket. A megtelt pajták gabonáját kicsépelelték és anélkül, hogy a til-

takozó tulajdonos szavaira ügyet vetettek volna, a gabonat egymás között kiosztották. Az enyim és tied közti minden különbség megszűnt. »Minden közös« — ez lett a jelszó. Az élelmiszer árusító üzletek a tömeg mindenütt megostromolta. A tulajdonosoknak nem volt más választásuk, mint az, hogy a vándorokhoz csatlakozzanak, anélkül, hogy elhordott áruikért egy garas kárpótlást is kaptak volna. Utóbb már a kereskedők sem szabadkozta, sőt még lakóhelyeiket is átengedték szerencsétlen honfitársaiknak.

— A háboru borzalmassága akkor érte el tetőpontját, amikor az első sebesültszálmányok gyűltek a nép közé.

— Nisben az anarkia óriási volt. Az emberek, mint az örültek rohantak fel és alá az utcákon. A kormányt minden oldalról ostromolták felvilágosításokért. Csodálatos jelenség, hogy a velünk szövetséges államok követői legkevésbé tudtak bennünket a helyzetről tájékoztatni. A legellentétesebb hírek keringtek. A pillanatnyi öröm fellobbanását a legsötétebb kétségbeesés váltotta fel és borzadok, ha rá gondolkodom, hogy e rémes állapotnak még meddig lesz hazám martaléka.

SZÍNHÁZ.

Heti műsor:

Csütörtökön: **Két jómádár**, páratlan bérlet. Pénteken: **Magdolna**, (zónaeladás). Szombaton: **Zsuzsi kisasszony**, páros bérlet. Vasárnap: este **Zsuzsi kisasszony**, bérlet szünet.

Lyon Lea.

Tegnap este szépszámu közönség előtt másodsor hozta színre Mariházy Miklós Bródy Sándor 3 felvonásos színjátékát, a »Lyon Léa«-t. A színlepon kiabáló betűk aszondják, hogy ez a darab világhírű. Nemcsak világhírű ez, édes atyámfiai, hanem ebben a darabban egy egészesleges, hánykódó, forrongó világ dobálja magát, mint ahogy a beteg testet nyugtatni szokta a nyavalyatörés. Bródy Sándor hatalmas lelkének nemes köszörűkövén megmunkált ragyogó művészetével, ezzel a minden rejtélyt felhasogató bicskával az Élet vonagló testéből egy hatalmasat lekanyarított s ezt az eleven tömeget »Lyon Léa«-ban élénk vágta ez a drága, aranyoslelkű életmestéres. Azt régtől fogva mindenki tudta, de kimondani és hatalmas erővel hirdetni csak

József hazamegy.

— Irta: Kelemen Viktor. — 2

Most elértek a Barátok-teréig és József hírtelen balra fordult. Egy futó tekintettel felnézett az ékes Podmaniczky-palotára, azután megállt az egyetemi könyvtár épülete előtt.

István csodálkozva kérdé:

— Mit keresel itt, barátom. A könyvtár kapui zárvak az estei órán.

József nem felelt. Egy kissé tovább ment, ahol néhány ablak világos volt a sötét épületen. A könyvtár szolgájának a lakása volt ez. József multakba néző szemmel meredt a fényes ablakokra. A szeme előtt feltűnt a kis diák, aki volt... az öreg Rocsnik bácsi... egy drága kislány... Betti... Betti... édes kis titkok... holdas esti séták... a folyosó homályán váltott csókok... csók... álmok... tervek... egy esküvő... a kis Betti fehér menyasszonyi ruhában... egy szörnyű év... gyász... Betti kiterítve fekszik, fehéren, halottan... kis temető... kis nefelejt-csokor a friss sirhantón... Józsefnek könnyek gyűltek a szemébe és a szivéből is mintha egy forró folyó indult volna a torkába. Megfogta az István karját és remegve suttocta:

— Te, Pista... a harminc esztendő felé megyek... de látod... én egész életemben... itt egyszer... egyetlen egyszer... egy kicsit boldog voltam... régen... ó...

Azután az ajkába harapott és elszégyelte magát. Megtörölte a szemét és nyersen folytatta:

— De menjünk innen, minék is jöt-

tünk ide. Nem való a könny a férfi szemébe. Menjünk, ne legyünk lágyak. Legyünk ki-méletlenek és kemények, mint — amellyel küzdünk — az élet.

István egy szót se szólt, megfordult és követte társát. A szivében nagy, meleg szájalom égett meghasonlott, vergődő barátja sorsán. Szeretett volna valami jó, szerető, vigasztaló szókat mondani, de mikor a József hideg, elszánt arcába nézett, mindig a torkán akadt a szó.

Ujra József szólalt meg:

— Nem vagy fáradt, Pista?

— Nem.

— Én elfáradtam egy keveset. Menjünk valahová lepihenni. Menjünk a Kemnitzer-kávéházba. Jó?

— Igen, — válaszolt István.

Elindultak. A szűk, görbe utcákon már kevesen jártak, otthon terített asztal mellett pihentek ki a napnak fátalalmait a békés pesti polgárok.

— Hát ha a szinpadnak bucsut is mondasz, — kezdte végre István — Mel-pomene azért majd csak meg-meglátogat.

A József szája gyöngén megrándult:

— Nem.

— Lehetetlen.

— Nem. Pennám ezután már csak azért mártom tintába, hogy polgártársaimnak ügyes-bajos dolgait intézzem véle.

— Nagy kár ez, József.

— Nem kár. Fortuna végképp elfordult tőlem utolsó darabomnál, mely — hiszen ismered — II. Endre néhai királyunk korában játszódik. Pedig ettől igen sokat reméltem, igen sok fátárság és éber éjszakák árán írtam. Elmerültem hazánk törté-riájában, minden sorát szivem vérevel ir-

tam, — hiába, meddó munka maradt. Tavaly az előadását a cenzura megtiltotta, nincs tovább. Mennyi reményem, vágyam hervadt porba ezzel. Ezután bokros teendőim lekötnek, de minék is tovább írni, jobbat alkotni amugy se fogok.

— Ebben nincs igazad. Régi drámáid, a Luca-széke, a Monostori Veronka, a Ziska, mind jobbak emennél. Csakhogy akkor még nem tagadtad meg mestereidet: Ifflandot és Kotzebuet, kik századunk legjelesebb írói.

József ingerülten felelt:

— Mert akkor még én is homályban tapogatóztam, de hála Istennek, ma már tisztán látok. Megtagadtam Kotzebuet, mert méltatlan a tiszteletre. Mert megismertem Shakespeare-t és a nagy németeket: Lessinget, Goethét, Schillert, kiket érdemes követni.

— A következmények az én véleményem igazolták.

— Mert vakok vagytok, te is, a publikum is, mind, mind vakok vagytok. Lehet, hogy Kotzebue jeles a dramaturgiában és személynyvesztő szcénákat tud komponálni. De üres, nem pszichológus, nincs benne szív, nincs gondolat. Néhány évtized örök homályba borítja nevét. De Shakespeare él és neve ragyog tűnő századokon túl, örökké!

— Kotzebuet tisztelem és védelmezem, — mondta István hevesen — ő nagy író, Verseyghy is ezt vallja, ki is nálunknál tudósabb poeta.

József hevesen akart válaszolni, de aztán belátta, hogy meddó volna minden érvelés és nyugodtan mondta:

— Hát nem bánom, Pista, legyen ma néked igazságod. Kotzebue nagy író. Ne

Bródy Sándor zsenialitása merete: hogy mindegy ördög az, ha derék, fess királyi herceg is az egyik és bájos, elragadó zsidó-lány a másik, akik a szerelem istenének közös áldozást hozva egymásra lettek. A zsidó leány éppen olyan emberi lény, mint akár egy parphyrogenitus, jölet a bölcsője sem volt szinarannyal kipőtyögötve, mint amazé, de azért ő is ember, mint ahogy a mindenorosok cárja is az csupán; miért ne szeretnék hát egymást? Különösen meg ha fiatalok! A szerelem nem ismeri a maszlagosnadrugulát, amit mi ugy hívunk, hogy: *rangkülönbség*. A szerelem aranyos topánkái nagyon sokszor rugdosták már le trónuson üldögélő emberek fejéről a drágakövekkel ékített arany koronát és a pajkos kis Érosz a korona helyére csömpeztéli tejesköcsögöt nyomott, a cifrán faragott jogart pedig bógáncs ágacska váltotta fel és a boldog szerelem hámostángjában nyuglódó felségs titlussal becézett ember azt mondta, hogy ez az állapot a helyes! Ilyeneket cselekszik ez a huncut, csafirinka szerelmes élet, mint ahogy szegény Konstantin herceg is a szabad éggel takaródva komisz szalmán feküdt a gyönyörű testű zsidóleány ablaka alatt, mint a tanyai pitarajtónál rossz kosárban, avas dudván a házőrző kutya.

Bródy Sándor e legújabb és legcsudásabb darabja szép, muzsikás magyar nyelven mondja el nekünk, hogy a zsidó is ember, még pedig tökéletes ember, mert Lyon Leában az összes emberi kiválóság és szépség illatával részegített meg benünket.

A darab sikerét *Szántó Jenő*, (Lyon) *Vajda Piroksa*, (Lea) *Zombory Gyula*, (Konstantin herceg) és *Szalóky Dezső*, (a százesztendőös hívő szerepében) törekedtek érvényre juttatni, ami sikerült, mert vára-közásunkat betöltötte. *Hajnal*.

Zsuzsika kisasszony lesz az idei színi saison első nagyobb operette újdonsága. Zsuzsika, »aki« a budapesti Vigszínházból kiindulva egy csapással hódította meg a vidéki közönséget. 13-án, szombaton kerül nálunk bemutatásra. — A címszerepet M. Turchányi Olga asszony játssza, míg a főbb szerepeket Szalóky, Róna és Csáky kezeiben vannak. — A 94 esek pompás zenekara pedig nagy megerősítést fog kapni, mint halljuk, hárfája is lesz; ugy hogy igazán élvezetes premiere elé nézhet a kecskeméti közönség.

veszödjünk felette. Nem is fontos. Mi már ugyse leszünk egy véleményen.

Most megérkeztek a Kemnitzer-kávéházhoz. Benn nyájas viláosság volt és néhány vendég ült az asztaloknál. Éppen be akartak lépni, mikor az ajtóban egy hölgy és két ur megjelent. A két barát udvariasan félreállt. A vidám hölgy és a két ur kilépett az utcára. József megismerte őket. Déryné volt, Déry és Bacsó, a szép és elegáns debreceni patikus... az új ideál.

Józsefnek a szívébe nyilatalt valami. Miért kellett ezzel a nővel találkozni... ő ez faj... Egész életének kudarcait, reménytelen céltalanságát talán még sohasem érezte olyan gyötrően, mint e pillanatban. De arca nyugodt volt, a szája egyetlen kemény, egyenes vonal, akárcsak ha léniával rajzolták volna. Mélyen bókolta a kis társaság felé. Déryné észrevette, könnyedén visszaköszönt és mosolyogva tovább ment. Ő nem tudta, — de bizonyára nem is nagyon törődött volna vele, — hogy József ma utoljára látta.

József barátjával belépett a kávéházba. Valami csekélységet rendeltek. József hátradőlt a székén és nagyon halkán sóhajtott. Ugy érezte, mintha minden, minden iszonyuan összekuszálódott volna benne. Hallgattak. Csönd volt, csak a szomszédasztalnál beszélgetett halkán két magyar ruhás kedves öreg ur.

István — csakhogy véget vessen a kinos hallgatásnak — sopánkodva megszólalt:

— Hej, azért mégis be kár...
József barátja szemébe nézett és csendesen, szomoruan elmosolyodva mondta:
— Sose busulj ezen, öreg pajtásom.

TELEFON 141 NAPI HIREK. TELEFON 141

Szerkesztőség és Kiadóhivatal I. k. Arany János-utca 8.

Naptár: 1915. év, november hó 12., péntek. — Róm. kath.: Márton p. vt. — Protestáns: Jónás. — Görög-orosz: 1915. év, október hó 30., Zenób vt. — Izraelita: 5676 év, Kiszlev 5. — Napkelte 7 óra — perc. — Napnyugtá 4 óra 27 perc. — Nap hossza 9 óra 27 perc. — Holdkelte 12 óra 18 perc, délután. — Holdnyugtá 9 óra 32 perc, este. — Első negyed 14-én, 12 óra 3 perc, éjjel.

Időjárás: A központi meteorológiai intézet Kecskemétre érkezett jelentése szerint a következő idő várható: Enyhébb, elvélve csapadék.

Stein.

Ahogy keresgetem a térképen a rongyos szeb falu nevét, ahová Pasic, a minden háborucsináló politikusok helyett bűnhődő öreg ember megbujt és arra gondolok, milyen jó lesz egyszer elfelejteni mindazt a sok nevet, amit másfél év alatt meg kellett tanulnom, — hirtelen eszembe jut Stein. A nagy Stein, aki ő, milyen régen volt legünnepeltbb klasszikusa a világirodalomnak. Istenem, mi van a kitűnő stílusával, aki bármit jelentett, annak mindig volt érc- és aranyfedezete? Minden betűje mögött egy hadtest állt, minden mondata mögött egy diadal. Első nap: Liège elesett. Második nap: Brüsszel a miénk. Harmadik nap: csapataink bevették Namurt. Mindent olyan szerényen és önértetesen mondott, mint ahogy a kiránduláson levő deák jelenti haza, hogy kedves szüleim, szerencsésen megérkeztem ide, meg ide. El lehet-e ugyan felejteni e grandiózus egyszerűséget, e beszédes szófukarságot, amely heteken át ugy felpezsdítette a vérünket és kitűzesítette az arcunkat? El ám, ugy látszik, el lehet. Ki emlegeti ma Steint, a főkvártélymestert, akinek a háboru kevés örömei közül a legszebbeket köszönhetjük? Tavaly már csak az isten őrtözte a népszerűségnek attól a fokától, hogy alsósfigura legyen belőle és szappant nevezzenek el a nevével s e sorok címét olvasva, hány ember gondolt arra, hogy itt ő róla lesz szó? Hát ime, ilyen a háborus dicsőség is, holott még benne fuldoklunk a háboruban és csak kivételesen áldott percekben tudjuk magunkat azzal bolondítani, hogy látjuk már a másik partot. Bizony isten, szinte meghatótságot érezek, hogy én mégis csak hálás lélek vagyok, mert nekem még eszembe jutott Stein generális, az öreg főkvártélymester.

Hiszen hát nem megyek én Amerikába, csak ide Kecskemétre. Nemsokára meglátogatsz. No, igérd meg, hogy disznótorra előjöss hozzám.

— Igérem.
— Ez már beszéd. Csak vidáman, barátom, fel azzal a szomorú fejjel. Elmegegyek, nem baj, nem fontos, nem történi semmi. Egy-két napig gondolsz még rám, azután csak nagyritkán: minden megy tovább a maga útján. Tovább játsztok majd a Rondellában, tovább ísztok a Beleznyakertben. És mulik az idő és jönnek a fiatalok, új csillagok ragyogva tűndöklenek majd az égen. Uj üstökösök fénysítik a magyar éjszakát. Nőni fog ez a város és ékes, gazdag paloták állnak sorba a pompás utcákon. Majd elmulik a Rondella és a Thália ma még szerény, gyenge hangja büszkén fog harsogni a pompás csarnokokban. Mi édes nyelvünk nem lesz többé árva, a vézna kis fa bódító virágokba szökken... és virágozni... és élni fog... millióik ajkain... És minket régen takarni fog már a feledés szürke homálya... és elfelejünk majd, hogy mi gondoztuk, ápoltuk, verejtékünkkel öntöztük a fásckát, melynek virágai már másoknak nyílnak... Háládatlanok lesznek... nem baj... édes lesz majd ez is... Most elmegyek... új utakon járok majd... nem baj... no nem baj... no, no gyermek... Pista... majd megnyugszol benne... hiszen tulajdonképpen semmi se történt... az egyik utnak a végére értem... most indulok a másik uton... és a világnak... senkinek sem fog hiányozni, hogy elment... nincs többé itt... egy delectáns aktor... delectáns poéta... (Folyt. köv.)

— **Hadiestély.** A Kecskeméti Leányegyesület f. hó 23-án Kiskecskemét javára, a városi színházban fényesnek ígérkező estélyt rendez, amelyen *Kosztolányi Dezső* fővárosi író, *Vogel Piroksa* zongoraművész és Nagykörszról és *Galambos Erzsébet* operakéneskő is fellépnek. *Horváth Ernőné Gyóni Géza* néhány aktuális versét fogja szavalni. Az estély a cs. és kir. 94-ik gyalogezred zenekara közreműködésével mindenképpen emelni fogja az est pompáját. A leányegyesület számos tagja *Széky Ferenc* »Hadi-toaletté« és a »Hősnők« című vigjátékokban mutatják be fiatalos erőiket. — Részletes műsört a közeli napokban bocsát ki a rendezőség.

— **Magyar bankfiókok Szerbiában.** A bécsi Zeit szerint a meghódított szerb terület nagyobb városaiban, elsősorban Belgrádban egyes osztrák és magyar nagybankok fiókokat létesítenek. Már is igen nagy az érdeklődés ezekben a körökben az elfoglalt területek élelmiszerüzlete iránt, de a közvetlen érdeklődést a helyszínen lehetetlenné teszi egyelőre a polgári forgalom átmeneti állapota.

— **17-én lesz a tárgysorsjáték húzása.** A Vörös-Kereszt-Egyetel tárgysorsjátékának f. hó 13-ra tervezett húzását, tekintettel a sorsjegyek iránt mutatkozó nem remélt érdeklődésre és a nyereménytárgyak folytonos érkezésére, — elhalasztja és azt f. hó 17-ik napján délután 3 órakor fogja megtartani a Gazdasági Egyesület helyiségében.

— **Adományok.** A faluépítésre felajánlott 500 koronát újabban befizették: Sárközy Pál, Gyenes Bertalan, Fuchs Samu, Fuchs Samuné, Murakózy Gyula, Simonyi Gábor, idé. Szappanos István, Pacsu Mihály, Bodry Béni. — A polgármesteri hivatalnál Papp Péter 6 koronát adományozott a rokkant alapra.

— **A Munkásbiztosító kérelme.** A kecskeméti Munkásbiztosító Pénztár kérvényt adott be a városi tanácshoz aziránt, hogy a pénztár építendő új épületének berendezéséhez a város 10000 korona segélyt adjon.

— **A tejhiány.** Temesvár városa a kormányhoz feliratot intézett aziránt, hogy az egész ország területén tiltsa meg a tej felhasználását bármely más tejtermék, (turó, vaj, sajt stb.) előállítására. Feliratát pártolás végett megküldötte Kecskemétnek is.

— **A hadiszolgáltatási köteleseggel megszégése — kihágás.** A hivatalos lap mai száma a honvédelmi miniszter rendeletét közli, mely szerint mindenki, akit a hatóság a törvény értelmében valamely személyi vagy dologi hadiszolgáltatásra kötelez, tartozik azt a meghatározott módon és időben pontosan teljesíteni. A rendelet ezenkívül elrendeli azt is, hogy olyan tárgyat, amely a törvény értelmében hadiszolgáltatásként igénybe vehető, elrejtjen, eltitkolni, vagy használhatatlanná tenni tilos. Ezen rendelkezések megszegése kihágás, mely két hónapig terjedhető elzárással büntetendő.

— **Hírek a Katona Otthonból.** A Katona Otthonban november 1—7-ig megjelent összesen 506 katona; köztük volt 274 magyar, 135 német, 29 román, 21 horvát, 3 bosnyák, 44 cseh. Megirtak 575 levelet. Kiosztottak köztüktől 1140 cigarettát. Vasárnap uszonnával vendégelte meg a katonákat a Prot. Egyesület Leányköre. Ezen vendégléshez Tóth Teruska, Kovács Mari és Zsuzsi almával, özv. Földessnyé pedig egy kaláccsal járult hozzá. — A Katona Otthon hálás köszönettel nyugtazza a következő pénzbeli adományokat: A Kecskeméti Központi Takarékpénztár Egyesület 25 kor., Leszámitoló és Pénzváltó Bank R. T. 10 kor., Bóka Gyula ur 10 kor., Réthey Gyula ur 5 kor., Rothfeld Ignác ur 2 kor., Aszódi Testvérek 2 kor., Stein Lajos ur 2 kor., Adler Imre utóda 2 kor., Fehér Dávid ur 2 kor., Goitein Jónás ur 2 kor., Széll Nándorné urnő 2 kor., Sipos Miklós ur 2 kor., Tóth István gyógyszerész ur 2 kor., Francsek József ur 2 kor., Katona József ur 3 kor., Fantó Bernát ur 5 korona.

Ingyen kap minden vevő, aki a Bognár-árúházban vásárol egyszerre vagy részletekben 20 koronáért egy darab elsőrendű fénykép-nagyítást, bármily fénykép után.

— Egy év mulva adott életjelt magáról Domján Márton kecskeméti költő, ki a háború első napjaiban, mint népfelkelő munkás Przemyslebe vonult be. Az astromológ várból 1014. nov. 11-én irt utójára, azóta semmiféle értesítést nem kapott tőle felesége, ki már rég holtnak gondolta. Pont egy év mulva, folyó hó 11-én azután egy orosz levelezőlapot kapott Domjánné urától, hogy Perovszkban van, a turkesztáni kormányzóságban. Egészséges — írja — az oroszok meglehetősen jól bíznak veie, de azért nem árt, ha a felesége pénzt küld neki.

— A Külügy-Hadügy legutóbbi száma a következő tartalommal jelent meg: A cimlap a címer hiteles képét közli, a királyi kéziában körülírt kis és közép címert. M. Gy. vezető cikkben szól a turáni népek szövetségéről, Ujhelyi Péter érdekes fejtegetést közöl az elmúlt hét háborújáról, Pekár Európa új tengelye címén hatalmas cikket ír az új világpolitikai helyzetéről. Balkán érdekekről szóló kisebb közlemény, s a legújabb katonai hírek egészítik ki a lap változatos tartalmát. A katonai tanácsadó rovata, melyet Tolcsvai Nagy Barna dr. szerkeszt, hadbavonulóknak és katonai szolgálatban levőknek a legbonyolultabb katonai kérdésekben is szakszerű tájékoztatást nyújt, miáltal e lap a társadalommal szemben elsőrendű hivatást lát be. Külön rovatot képeznek a Kérdésközlések a hadbavonultakról; melyben a hadsereg szolgálatában állók itthonmaradt hozzátartozói nyerneik övéik felől hiteles és kimerítő tájékoztatást. Ide sorakozik az elcsesztet hősök listája is. A Külügy-Hadügy e heti melléklete az Igazságügy a hadseregnél és a honvédségnél, dr. Bogsch Árpád szerkesztésében, melyben dr. Darvai János ír cikket. A védelem általános szabályairól a katonai bünvádi perrendtartásban. További tartalma: A KBT. 327. §-a, dr. Köllmann Dezső: Halálos ítélet a budapesti honvéd-hadosztály-bíróasztal előtt, s a katonai igazságszolgáltatásban főlétebb érdekes Határozatok Tára, meg kizárólag a Külügy-Hadügy hasábjain jelenik csak meg.

* **Elveszett egy veres-cirmos macska, aki visszahozza Beniczky-utca 2. szám alá, 20 korona jutalmat kap.**

Drága petroliummal ma már nem célszerű a világitás, midőn rendelkezhetünk egy sokkal olcsóbb és tisztább világitási forással,

A VILLAMMAL, melyhez szükséges berendezést legolcsóbban készíti

KELLERMANN. Luther-egyház. Telefon 67.

Adományok nyugtázása.

A szept. 22-iki megvendégelésre — sebesült katonák uzsonnjára a piactéren — a következő adományok folytak be:

Természetbeli adományokat szivesek voltak küldeni: Reinitz Kálmán 1 doboz cigareta hüvely. Györfly Balázs 1 kerek kosár alma. Özv. Zombory Lászlóné 1 kosár körte. Özv. Pócsy Györgyné 1 nagy kosár alma, 1 kerek kosár krumpli, 1 kosár őszi barack. Király Rozália 1 kosár krumpli. Idősb. Györfly Józsefné 1 kosár alma. Reinitz Erzsike 100 cigareta. Salamon Tinike 200 cigareta. Özv. Garzó Pálné 1 csomag tea, 1 kenyér. Nanyócsai Sárközy Julia 2 kenyér. Simala Jánosné 1 nagy kosár alma, 1 nagy kosár körte. Tormásy Istvánné virág. Bécsi Margit virág. Dr. Kecskeméti Lajosné 1 kosár alma, 1 kosár dió. Kemény Józsefné 1 liter rum, 1 csomag tea, 50 cigareta. Spiller Ignácné 200 cigareta. Dömötör Pál 1 kocsis zöldág. Nagy Ferencné 100 cigareta. Dékány Imréné 1 kenyér, 1 kosár alma. Szabó Antalné 1 kosár krumpli. Fűvessy Imréné 1 kosár alma. Özv. Szalontay Sándorné 2 kosár krumpli, 1 kosár dió. Szapponos Sándorné 4 üveg bor. Domján Albertné 160 cigareta. Dombrády Dánszóné 5 kg. cukor, 1 és fél liter rum és tea. Tormásy Ferencné 1 kosár alma, 1 kerek kosár szőlő. Katona Margit és Márta, Meskó Margit virág. Tóth Istvánné 1 kenyér. Dr. Wiszkidenszky Dénes 300 cigareta. Nyirády Lászlóné 1 kosár gyümölcs, 1 kas virág. Özv. Tóth Gergelyné 1 kas alma. Daróczy Jánosné 1 kenyér. Csikay Ilonka 1 kosár

alma. Özv. Rankov Józsefné 1 kenyér, 1 kosár alma, sok virág, 100 cigareta. Somogyi Juliska virág. Katona József 1 kosár alma és körte, 50 szivar. Szabó N. 1 kosár alma. Sz. Tóth Pálné 100 pogácsa és virág. Farkas Józsefné 1 kenyér. Szegedy Györgyi 1 kerek kosár körte, 1 kerek kosár szőlő, 1 zsák krumpli, 600 pogácsa, 1000 cigareta. Madácsi Józsefné 1 kenyér és virág. Bali István 1 kenyér. Özv. Kanovics Györgyné 1 kosár alma. Varga Mariska virág. Belez-nayné, Somodi Lászlóné, Borbás Béláné virág. Özv. Nagy Sándorné 1 kosár gyümölcs, virág. Özv. Eördögh Gyuláné 1 nagy kas alma, virág. Király Lőrincné 1 kosár alma. Mészáros Rózsika virág. Gyeness Gizella 100 pogácsa. G. Baitner Mária virág. Sárközy Lászlóné 1 kosár alma, virág.

Ingtatlanok forgalma.

Fazekas István és neje Gábor Éva I. Epreskert-utca 62. sz. házát megvette Kovács Istvánné Nagy Mária 4000 koronáért.

Gerő János és neje Nyers Teréz öreghegyi 3 hold 1357 négyszögöl szőlőjét megvette I. Szabó Imre 8000 koronáért.

S. Kovács Istvánné Domokos Sára csalános 1 hold 903 négyszögöl szőlőjét megvette Danics István és neje Mészáros Magdolna 4000 koronáért.

M. Kovács István és neje Tóth Erzsébet máriahegy 783 négyszögöl szőlőjét megvette Szőke János és neje Katona Anna 1000 koronáért.

Sv. Kovács Mihályné Német Mária VIII. Közép-utca 11. sz. házát megvette Fekete József és neje Domokos Magdolna 3500 koronáért.

Fazekas József örökösei városföldi 7 hold 760 négyszögöl földjét megvette G. Szabó Károly és társa 9867 koronáért.

Uteai szoba, konyha, élés-butorozott szoba, kamra, esetleg februárra olcsón kiadó. Ugyanott egy nyeregszerszám paktarisznyával s egyéb teljes felszereléssel, egypár könnyű elegáns lószerszám, továbbá kisebb jó boroshordók, nehéz széleskocsi, igás oldalas kocsi, — 60—70 zsák szecska eladó. Megtekinthető minden időben: Munkácsy-utca 9. szám alatt. 12251

Eladó Kecskemét-felső Monostoron 60 kat. hold szántóföld. Értekezhetni lehet szóval és írásban is Lőrincz Antal városi adóhivatali ellenőrrel, Kiskunfélegyházán. 12247

Lakatosok és lakatostanoncok felvétetnek a helybeli Vasgyárban (Halasi-út.)

Eladó két nagy örökzöld-bokor dézsában, — egy pipatartó-asztal állvánnyal és fiókkal László Károly (Folyóka)-utca 16. szám alatt. 12248

KIFŐTT SZILVA-CEFRE sertésnek vagy trágyának igen alkalmas INGYEN KAPHATÓ Haraszi (Hacker) Antal úr házában, Csányi-utca 4. szám alatt. 12250

AKACFA-ELADÁS. 12253
40—50 öl mostani vágású és 10 öl tavalyi vágású **AKACFA ELADÓ**
III. ker., Tompa Mihály-utca 4. szám alatt.

Egy másfél méter átmérőjű **kaktusz** és egy 3—4 méter magas **fikusz**, dézsában, eladó Gyenes-tér 6. sz. alatt. 12248

Elsőrendű szép és jó káposzta leszállított áron eladó
a Gazdasági gőzmalom átellenében levő Csányi-utca 9. szám alatt. 12201

11 hektó kitünő 3 éves Ó-rizling bor eladó
özv. Kálniczky Jánosnénál II. kerület, Füzes-utca 21. szám alatt. 12245

Eladó ház. A Petőfi-utca 10. számú ház, mely gazdálkodónak is alkalmas, szabadkézből eladó. Tudakozódni lehet Dobó István-utca 1. sz. alatt, hol egy 2 szobás lakás mellékhelyiségekkel, bútorozva kiadó.

BENDER MIKSA — a városi Zeneiskolával szemben — tudatja a nagyérdemű közönséggel, hogy a valódi erdélyi DIÓ megérkezett és már kapható.

Háromszobás udvari lakás azonnal kiadó Belső Széchenyi-utca 15. sz. a. 450 kéve eperfa rőzse eladó. Értekezhetni a tulajdonos Sárközy Lászlóval Batthyány-utca 11. szám alatt. 12235

A Kecskeméti Általános Fogyasztási Szövetkezet Igazgatósága értesíti t. tagjait, hogy nagyobb mennyiségű **POROSZ-SZÉN** és budapesti légszusz kokszt érkezett. Megrendeléseket Fecske-utca 9. szám alatt fölvesz.

Hirdetmény.

A város szikrai szőlőtelepén termelt **törköly** és **borkő** métermázsánkénti eladására elrendelt árverés f. évi november hó 13-án reggel 9 órakor lesz a gazdasági osztályban.

Bánatpénzül a törkölyre 500 korona, a borkőre 200 korona teendő le.

A törköly vételára a kifőzés után, a borkő pedig az átvétel után azonnal kifizetendő, addig sem a kifözött pálinka, sem a borkő el nem szállítható.

A borkő 8 napon belül átveendő. Megjegyzetjük, hogy a megvásárolt borkő átadása vevő zsákjában a szikrai vasút állomáson átveve értendő.

A kifözött törköly, — miután azt vevő a város pálinkafőző üstjén saját költségén kifőzheti, — a város tulajdona marad.

Kecskemét, 1915. november 4.

Gazdasági osztály.

Valódi Meteor- és Irkályhák egyedüli elárusítása, MEIDINGER-ÉS FRIEDLANDI-KÁLYHÁK és mindennemű kályharészek, felszerelések, továbbá fűtőeszközök nagy választéka GYENES S. ÉS FIAI CÉGNÉL.